

Hem>Rättsliga åtgärder>EU:s och medlemsländernas rättssystem>Nationella allmänna domstolar

Nationella allmänna domstolar

Tjeckien

Domstolsväsendet i Tjeckien består av 89 distriktsdomstolar, åtta regiondomstolar och Högsta domstolen.

Allmänna domstolar – inledning

Behörighet i tvistemål

Distriktsdomstolar (*okresní soudy*, regiondomstolar (*krajské soudy*), appellationsdomstolar (*vrchní soudy*) samt Högsta domstolen (*Nejvyšší soud*) ansvarar för prövningen av tvistemål.

Domstolar i första instans

Distriktsdomstolarna handlägger mål och andra juridiska ärenden som rör civilrätt, arbetsrätt, familjerätt och handelsrätt, såvida lagen inte föreskriver att en annan domstol har materiell behörighet.

Övriga mål som inte omfattas av privaträtten (t.ex. utnämning och entledigande av skiljedomare, upphävande av skiljeutslag osv.) handläggs av distriktsdomstolar som tvistemål, om så föreskrivs av lagen

Mål som omfattas av distriktsdomstolarnas behörighet handläggs vanligen av en ensam domare.

Om så stadgas i lag avgörs arbetsrättsliga och andra frågor av en domare och två lekmannadomare.

Regionaldomstolar fungerar som första instans i mål och tvister som anges i § 9.2 och i § 9a civilprocesslagen.

Förfaranden vid en regiondomstol i egenskap av förstainstansdomstol handläggs av en ensamdomare. en avdelning bestående av en ordförande och två domare prövar och prövar talan i första instans, när så stadgas i lag.

Högsta domstolens prövar mål i första instans på grundval av 51 § i lag nr 91/2012 om internationell privaträtt. I detta sammanhang erkänner Högsta domstolen utländska domstolars slutliga avgöranden.

Högsta domstolen sammanträder i mindre avdelningar eller i plenum.

Andra instans

När distriktsdomstolarna handlägger mål i första instans är regiondomstolarna andra instans.

När regiondomstolarna handlägger mål i första instans är appellationsdomstolarna andra instans.

Appellationsdomstolen sammanträder som en avdelning bestående av en avdelningsordförande och två domare, såvida inte annat följer av särlagstiftning.

Rättsdatabaser

Tjeckiens lagstiftning finns på [tjeckiska regeringens officiella portal](#).

Är tillgången till rättsdatabasen kostnadsfri?

Ja, endast denna portal ger gratis tillgång till lagtexter

Behörighet i brottmål

Distriktsdomstolar, regiondomstolar, appellationsdomstolar samt Högsta domstolen ansvarar för prövningen av brottmål.

Domstolar i första instans

Distriktsdomstolarna fungerar som första instans, såvida inte något annat stadgas i straffprocesslagen (lag nr 141/1961).

Brottmål avgörs i en avdelning med flera domare eller en ensamdomare. Avdelningsordföranden eller ensamdomaren beslutar ensam om detta uttryckligen stadgas i lag. Distriktsdomstolarnas avdelningar består av en avdelningsordförande och två lekmannadomare. En avdelningsordförande eller en domare kan fungera som ensamdomare. Endast lagfarna domare kan fungera som ordförande i en avdelning.

Regiondomstolar prövar brottmål i första instans då lagen föreskriver fängelse i minst fem år, eller när särskild påföljd kan utdömas. Regiondomstolar är också första instans i brottmål som avses i § 17.1 i lagen om rättegångar i brottmål, även om det minsta fängelsestraffet är lägre.

Regiondomstolar är uppdelade i avdelningar. En ensamdomare prövar de ärenden som föreskrivs i processlagstiftningen.

Regiondomstolarnas avdelningar består av

En avdelningsordförande och två lekmannadomare, om de fungerar som domstolar i första instans i brottmål.

En avdelningsordförande och två domare i övriga mål.

En avdelningsordförande eller en domare kan fungera som ensamdomare. Endast lagfarna domare kan fungera som ordförande i en avdelning.

Andra instans

Regiondomstolen prövar i egenskap av högre domstol överklaganden av domar från distriktsdomstolarna. Appellationsdomstolen prövar i sin tur överklaganden av domar där regiondomstolar dömt i första instans.

Appellationsdomstolen sammanträder som en avdelning bestående av en avdelningsordförande och två domare, såvida inte annat följer av särlagstiftning.

Behörighet i förvaltningsmål

Domstolarnas roll i förvaltningsfrågor är att skydda fysiska och juridiska personers rättigheter enligt offentlig rätt.

Denna uppgift sköts av **förvaltningsdomstolarna**. Dessa är specialiserade avdelningar inom regionaldomstolarna och fungerar som förvaltningsdomstolar i första instans.

Förvaltningsdomstolarna består av: Regiondomstolens ordförande, vice ordföranden och domare. Enskilda mål behandlas av en avdelning bestående av tre domare.

Förvaltningsdomstolarna handlägger

klagomål mot förvaltningsbeslut fattade av verkställande organ, lokala eller regionala organ, fysiska eller juridiska personer eller andra organ med befogenhet att pröva fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter inom offentlig förvaltning (nedan kallat *ett förvaltningsorgan*).

frågor som rör skydd mot ett förvaltningsorgans underlåtelse att vidta åtgärder,

skydd mot olagligt ingripande av förvaltningsorgan.

åtgärder i frågor om domstols behörighet.

valfrågor och frågor som rör lokala eller regionala folkomröstningar,

frågor som rör politiska partier och politiska rörelser,

upphävande av åtgärder av allmän karaktär eller delar därav som är lagstridiga,

disciplinära frågor som rör domare, domstolspersonal, åklagare samt exekutionstjänstemän, frågor som rör vissa yrkesetiska regler.

Högsta förvaltningsdomstolen fungerar som sista instans och består av ordföranden, vice ordförandena samt domare. Enskilda mål behandlas vanligen av en avdelning bestående av tre domare.

Vid sidan av prövningen av överklaganden är Högsta förvaltningsdomstolen även behörig att upplösa politiska partier eller politiska rörelser samt att suspendera eller åter tillåta deras verksamhet, och vidare att pröva klagomål som rör behörighet samt att fullständigt eller delvis ogiltigförklara allmänna bestämmelser. Högsta förvaltningsdomstolens ytterligare materiella behörighet fastställs i särlagstiftning.

Mer information finns på webbplatsen [Europeisk civilrättslig atlas – Tjeckiens rättssystem](#).

Mer information finns på följande webbsida: [Nejvyšší správní soud](#) (Högsta förvaltningsdomstolen).

Relaterade länkar

Domstolsväsendet

Senaste uppdatering: 09/11/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.